

Till Finlands författningssamling nr 1238/2014
(Lag om vikariehjälp för renskötare)

Tilläggas de samiska översättningarna:

Lää'kk

puäz3hoi'ddjeei säjjsažvie'kkest

Ee'ttik-kää'dd tu'mmstōōgg meälddsânji šiōtteet:

1 §

Lää'jj suävvtēmvu'vdd da Euroopp unioon lää'jjseättmōōžž lokku välldmōš

Puäz3hoi'ddjeei jiōc'cseez riäššmest säjjsažvie'kkest šōddām kuulid ko'rvvee valdia tääl-larvvlōōžžâst čuä'jtum mie'rtie'gg raa'jin nu'tt mä'htt tä'st lää'jjest šiōtteet.

Tän lää'jj tiu'ddepiijmōōžžâst jää'kketet lää'ssen snäätnai madd- da meä'cctäällvuu'd da jännamvuu'di tuärjōsää'blki tuōttmest siskmarkknid ää'nteejen Euroopp unioon tuejju-muužžâst tue'jjuum suäppmōōžž 107 da 108 aartiikla meälddsânji u'vddum komissio asetōōžž (EU) N:o 702/2014 (*mäddtäällvuu'd joukkō'rstōkasetōs*).

2 §

Puäz3hoi'ddjeei

Tän lää'jj suävldet puäz3hoi'ddjeeja, keä'st liä vuämstumuužžâst uu'ccmōsân 50 puäz3hâiddlää'jj (848/1990) 5 §:st jurddum lääkkpuäz3jed ohttu le'be ooutsää'jest su'ne roodd vuōi'ggest vue'lab puōlvōōggâst äârri vuälla 18-äkkain oummuin, kää'tt jäälast pōōššinalla suu täälâst. Lää'zzen, što puäz3hoi'ddjeei lij oōlgtem vä'ldded mäddtäällnee'kk jeältōklää'jj (1280/2006) 10 §:st jurddum ääsktōōžž da su'st lij näkam ääsktōs le'be kiōtt' tōōllâm vue'lnn äârri ooccmōš tōn vuäžžam diōtt.

Puōccui vuä'mstemvuōiggâdvuōtt da mie'rr vuōđđä'vve säjjsažvie'kk ääi'jpoddân ää'nmemnalla äârri oōudbeä'ln nâanuom puäz3hâiddlää'jj 30 §:st jurddum puäz3logstō'kke. Puäz3logstōōgg nâanumužž mâ᳚᳚a šōddâm muttâz vää'ldet lokku pâi, jōs paalgâskää'dd halltōs lij oū'ddel säjjsažvie'kk spravvdōōttmōšäi'jpoodd nâänäm muttâz.

3 §

Meä'rtelm

Tä'st lää'jjest oōlgtet:

- 1) *puäz3tuâjin* mäddtäällnee'kk jeältōklää'jj mie'ldd valddum ääsktōs puäz3tuâjid;
- 2) *pie'rnee'kk*in pie'llkuei'm da vuälla 18-äksa oummu, kää'tt jäälast pōōššinalla pu-äz3hoi'ddjeei täälâst da lij puäz3hoi'ddjeeja le'be tän pie'llkueimma soogg vuōi'ggest vue'lab puōlvōōggâst;
- 3) *pie'llkuei'm*in pie'llkuei'm da oummu, keäin puäz3hoi'ddjeei čōōđ ääi'j jäälast ohttsast täälâst vie'ncnallsee'mest äârmmōōžžâst.

RP 239/2014
ShUB 24/2014
RSv 185/2014

Komissio asetōs (EU) Nr 702/2014 (32014R0702); EUT nr L 193, 1.7.2014, s. 1-75, art. 23

4 §

Sâjjsažvie'kk' vuäžžmõõžž õõudldõõzz

Puäzžhoi'ddjeei vuäitt vuäžžad tä'st lää'jjest jurddum sâjjsažvie'kk', jõs sâjjsažvie'kk' tarbb šâdd puäzžhoi'ddjeei panntiõrvâsvuõd le'be paarcree'm tue'jjeem reäugää'ppte'mesvuõd diõtt. Reäugää'ppte'mesvuõtt čuä'jtet dâhttar, puõccihoi'ddjeei le'be tiõrvâsvuõdhoi'ddjeei tuõdštõõzzin te'l gu sâjjsažveä'kk'peeivi meär ka'Indaree'jjest šâ'dde jeänab gu čiččäm pei'vved.

Sâjjsažvie'kk' vuäžžam õõudldõõzz jiä tiud, jõs puäzžhoi'ddjeei vuäzž sâjjsažvie'kk' sprauvdõõttmõšäi'jpoodd reäulgla jeältõklää'jj (395/2006) 3 §:st peäggum lää'jj le'be tõi viõ'kkepiijmõõžžäst u'vddum lää'jji meäldla põõššinalla miõdttum tiud reäugää'ppte'mesvuõttjeältõõgg le'be tiud reäugää'ppte'mesvuõttjeältõõgg šõrrsa tõrgsmõõstu-ärjõõzz.

5 §

Kuuli vuäddan äärrai tuei

Kuulid vuei'tet mä'hssed päi, jõs tõk liä šõddäm näkmi sâjjsažvie'kk' sprauvdõõttmõšäi'jpoodd taarblai puäzžtue'ji häiddmõõžžäst, koid puäzžhoi'ddjeei le'čči jidõč tue'jjääm jiiijäs, piärnee'kk' le'be paalgâskää'dd lokku, jõs ij le'čči leämmâž reäugää'ppte'm.

Kuulid jiä määus, jõs:

- 1) puäzžhoi'ddjeei piärnek' le'čči vuäittam tue'jjeed sâjjsa tue'jjeem tuei;
- 2) tuei diõtt liä miõdttum jee'res õmmla teäggtoõstuarjõõzz;
- 3) tuei kooll puäzžhoi'ddjeei tuäjid suu äären reäugvuõdäst le'be tuäjjanouddmõõsvuõdäst paalgâskâdda;
- 4) tuei kooll puäzžhoi'ddjeei häiddam na'ddjõs- le'be vaaldsemtuõjju le'be ko'rvveeja tuõjju; le'be
- 5) tuei šâdd nu'vddmest puäzžouddâž valmštumuužžäst, kää'tt ij leäkku ouddâž seillamvuõd määinest taarblâž.

6 §

Sâjjsaž

Kuulid vuei'tet mä'hssed päi, jõs puäzžhoi'ddjeei lij ha'ñkkääm sâjjsažvie'kk' oudd-pe'rrjumušregistreera meärkkuum kääzkkõõzzi puu't teeješt.

Kuulid jiä määus, jõs puäzžhoi'ddjeei le'be suu piärne'kkes lij vuõ'i'ggest le'be pannvuõigsân puu't tam kääzkkõõzzid le'be jõs sâjjsan lij tuäimjam puäzžhoi'ddjeei piärnek'.

7 §

Sâjjsažvie'kk' ka'Indarekksaž jäänmõõspeštõs

Ka'Indaree'jj poodd mä'hssmi sâjjsažvie'kk'ciässi jäänmõõsmie'rr õõut puäzžhoi'ddjeei mie'ldd nâneet sosiaala- da tiõrvâsvuõttministeria asetõõzzin õõu'dab ka'Indaree'jj loopp mõõ'neest. Jäänmõõsciäšsmie'rr nâneet vääldee'l lokku tõn ee'jj ää'nmemnalla äärrime'rreä'gğ. Sâjjsažvie'kk'ciässid vuäitt ää'nmed jäänmõõsân 90 peeiv ka'Indaree'jj poodd

8 §

Sâjjsažvie'kkest mä'hssem ko'rvvõs

Ko'rvvõs lij jäänmõsân 17 eeu'r čiässâst. Ko'rvvõõzz jiâ mäâus ärvvlââ'sspiid vuässvuõ'tte. Eu'rrmie'rr vuâppât piirie'jji oddee'jjmannu aalgâst tuejla jeältõklää'jj 96 §:t 1 mom. jurddum pä'lkk'keärdõõzzin. Tãn lää'jjest peäggum eu'rrmie'rr vasttad e 2015 pä'lkk'keärdõõzz tää'zz.

Jõs puäzhoi'ddjeei da kääzkkõõzzi puu't' teei suâppum tuâjjiässhâ'dd lij uu'ccab gu 1 mom. jurddum ko'rvvõs, ko'rvvõssân mäâu'set Puäzhoi'ddjeei da kääzkkõõzzi puu't' teei suâppum hä'dd. Hä'dd vuäitt šõddâd tä'lkk' ouddpe'rrjumušlää'jj (1118/1996) 25 §:t õõlgt'e'mest tuâjji-ko'rvvõõzzâst.

Ko'rvvõs mäâu'set kääzkkõõzz puu't' teeja.

9 §

Sâjjsažvie'kk ooccmõš

Puäzhoi'ddjeei õlgg piijjâd sâjjsažvie'kk ooccmõõzz kee'rjlanji Mäddtäällnee'kki jeältõkstroitlest (*Mela*) õu'ddel sâjjsažvie'kk kuulli tue'ji altumuužž. Sâjjsažvie'kk õlgg ooccad jee'rab juõ'kk sâjjsažvie'kk taarb ää'ljeest le'be seämma tarbbsa õhtuum sâjjsažvie'kk juätkkenem čärnmõõžž mænna.

Jee'rab ooccmõõžž ij kuuitâg taarbâš tue'jjeed, jõs:

1) puäzhoi'ddjeei lij ju'n ää'jab tuâimtam Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla 4 §:t 1 mom. jurddum tuõdštõõzz, ko'st õlmmsa puätt suu reâugää'ppte'mesvuõdâs kõõčcmõõžžâst äârri sâjjsažvie'kk ää'ljeest; le'be

2) puäzhoi'ddjeei ij leäkku võl tuâimtam Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla õõu'dab sâjjsažvie'kk ooccmõ'sše õhtteei 10 §:t meâldla ko'rvvõsvuäžžeeem.

Ooccmõõžžâst da tøn mie'lddõõzzin õlgg pue'tted õlmmsa sâjjsažvie'kk miõttmõõžž diõtt taarbšem teâd.

10 §

Ko'rvvõõzz vuäžžeeem

Puäzhoi'ddjeei õlgg vuäžžeed ko'rvvõõzz Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittlest (*Mela*) mäâimõsân sâjjsažvie'kk spravdõõttmõšäi'jpoodd pue'tti ka'ldarmäänpâai määttest. Ko'rvvõs vuei'tet miõttâd, hä't-i tõt i'llak vuäžžuum mie'rräi'jest, jõs ko'rvvõõzz hiâlgumuš mænnumuužž diõtt le'čči meä'rtee'm.

Ooccmõõžžâst da tøn mie'lddõõzzin õlgg pue'tted õlmmsa:

1) sâjjsažvie'kkpeei'v čiässmeä'rineež;

2) kääzkkõõzzi puu't' teei;

3) sâjjsa nõmm da nâanumuš tõ'st, što 6 §:t meâldla kuuli ko'rvvõõzz õudldõõzz teâuddje;

4) sâjjsa häiddam tuei;

5) sâjjsažvie'kk riäšsmõõžžâst suâppum tuâjjiässhâ'dd; di

6)jee'res taarbšem teâd ko'rvvõõzz mä'hssem diõtt.

Ooccmõ'sše õlgg õhtteed kääzkkõõzz puu't' teei nâanumuš 2 mom. 1—5 päi'kin di kääzkkõõzzi puu't' teei i'lmmtõs tõ'st, što su'ne i'llak miõttum tuei diõtt jee'res õlmmla teägg-temtuârjjõõzz.

11 §

Ceälkalm

Puäzgháiddläá'jj19 §:st jurddum puäzjee'žžed le'be tän ááreen cōggnam peäggum peett 2 mom. jurddum puäzjee'žžed sájjsa ölgg u'vdded Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla ceälklmes, ko'st očndáátt taarbšeejest veeidsōsvuōđást suu a'rvvōđzzes tō'st, teáuddje-a sájjsažvie'kk da kuuli ko'rvveem oudldōōz. Puäzhoi'ddjeei ceälklmid oudd tōn paalgáskáá'dd puäzjee'žžed, koon vue'ssbie'll sájjsažvie'kk áánnam puäzhoi'ddjeei lij. Puäzhoi'ddjeei ölgg i'lmmed pu-äzjee'žžää sájjsažvie'kk riášsmōōžžást tã'lles sájjsažveä'kktaarb öčndōōđee'l.

Mäddtäällnee'kki jeältökstrooite'l vuáitt raukkád paalgáskáá'dd halltōōžžást ceälkalm, jōs sájjsažveä'kkoočmōš le'be kuuli ko'rvvōōz kuōskki oočmōš lij ristreeidast 1 mom. jurd-
dum ceälklmin le'be tōt lij mudoi áá'sš se'lvtumuužž diōtt vääžnai.

12 §

Tu'mmstōktuájj da ko'rvvōōz mähssmōš.

Tu'mmstōk vuei'tet u'vdded automaattlást teáđikiōtt'tōōllmōōžž le'be mudoi kuuitág vuássas teáddmetood ááneel áiggavuážžum á'sške'rjen. Náái't vuállake'rjētōs vuei'tet mie'rkkeed tu'mmstō'kke liádggan. Tu'mmstōk uu'det teáttán áá'sšvuássze vaaldšemlää'jj (434/2003) 59 §:st šiošteemnálla.

Mäddtäällnee'kki jeältökstrooite'l mähss ko'rvvōōz kääžkōōžž puu't'teei i'lmmtummu Euroopp unioon vue'ssbie'llvaldiast sájjeejest baankást áárrai baňkkti'le.

13 §

Taa'rbtee'm ko'rvvōōz määustpe'rrjumuš

Jōs ko'rvvōōz liá mahssum taa'rbte'me'ld, puäzhoi'ddjeei lij öōlgtem mähssed Mäddtääll-
nee'kkijeältökstroittla tō'st šōđđám kuulid.

Mäddtäällnee'kki jeältökstroitel vuáitt čáuddōōttád määustpe'rrjumuužžást vuássas le'be obbnes, jōs tát kiiččet määžnan ij-ka taa'rbte'me'ld mahssum ko'rvvōōz määusmōōžž leäkku kiōččum pue'ttem puäzhoi'ddjeei le'be suu voboršee'kk ploottas mōōnntōōllmōōžžást. Mäddtäällnee'kki jeältökstroitel vuáitt čáuddōōttád määustpe'rrjumuužžást še tã'l, ko määust pe'rrjem mie'rr lij öccnjaž. Määustpe'rrjumuš da koorgi pe'rrjumuš ölgg kuuitág mähssed tiuddmeársán, jōs määustpe'rrjumuš šáđd tō'st, što mahssum ko'rvvōs ij leäkku teáuddam tōid mädd-da meä'cctáállvuu'd valdiatuárjeemšeáttmōōžžid, kooi vuádald luōvāsvuōttssystem lij priimmum da jōs Euroopp unioon lää'jšeáttmōš tän ouddlá'st. Tu'mmstōk määust-
pe'rrjumuužžást ölgg tue'jjeed viid ee'jj määttest taarbt'e'm korvvōōz mähssmōōžžást, jōs ij Euroopp unioon lää'jšeáttmōōžžást jee'res šōōđd.

Jōs määustpe'rrjumuštu'mmstōōggin náánuum vuäžžmōōžž ij leäkku mahssum mäh'ssempei'vven, vuei'tet pe'rrjed ekksa ájjnemkoorg mäh'ssempei'vest looggee'l korg-
glää'jj (633/1982) 4 §:t 1 mom. šioottuum korggnordōōgg meáldsánji. Mäh'ssempei'vv vuäžž
lee'd eman kucei't neá'ttel kee'jjest määustpe'rrjumuužžtu'mmstōōgg u'vddmōōžžást.

Määustpe'rrjumuužžtu'mmstōōggin náánuum vuäžžmōš ájjnemkoorgines lij vuōi'ggest
áálgasmettumušánnsaž. Tōn pe'rrjumuužžást šiootteet piidi da määusi tiu'ddepiijmōōžžást
u'vddum lää'jjest (706/2007).

14 §

Mu'ttemoocmõš

Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l tän lääj'j vuäivva u'vddem tu'mmstõ'kke vuäžž oocâd muttâz lääitee'l Tã'vv-Lää'ddjãnnam vaaldsemvuõigsa nu'tt mã'htt vaaldsem-lää'jjãã'nnemlää'jjest (586/1996) šitõteet. Lãittamkee'rjelm õlgg neãv'vad mu'ttemoocmõšãã'jest Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla.

Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l õlgg vuõigeed tu'mmstõõggges, jõs tõt preemm lãittmõõžž pukin vue'zzest. Jee'res šõddmõõžžãst Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l õlgg tuãimted lãittamkee'rjelm, ceãlkalmes di äã'sšest nãrrjam ä'sškee'rj mãã'jee'kãni da mããimõõžžãst 30 peei'v mããttest lãittamãã'j puuttmõõžžãst Tã'vv-Lää'ddjãnnam vaaldsemvuõigsa.

Vaaldsemvuõigãz tu'mmstõõggãst vuãžž lãittãd äã'lmõ'sse vaaldsemvuõigsa, jõs äã'lmõs vaaldsemvuõigãs miãtt lãittãmlãã'v.

15 §

Takai jãã'dtem, vuã'pstõs da vuãppmõš di tiu'ddepiijmõš

Tã'st läã'jjest jurddum tuejjumuuzž takai jãã'dtem, vuã'pstõs da vuãppmõš kõ'lle sosiaala- da tiõrvãsvuõttministeeria. Tãn läã'jj tiu'ddepiijmõõžžãst vasttãd Mäddtäällnee'kki jeältökstroite'l.

16 §

Valdia ko'rvvõs Sãjjsãzvie'kk kuulin

Valdia vããrin ko'rvveet Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla 8 §:st jurddum ko'rvvõõzzi mã'hssmõõžžãst šõddãam kuul valdia tããllarvvlõõžžãst õuã'jtum mie'rtie'ggã raa'jin. Ko'rvvõs mããu'set piiriee'jji ouddmããusan kue'htten seãmma suurrãn meã'rren odde'e'jj- da sui'nmannust nu'tt, što ouddmãhss lij Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l äã'nneemnalla mããnpããi vuõssmõõsãn bãnkkepei'vven. Sosiaala- da tiõrvãsvuõttministeria vuãitt jeã'rab vue'jjest mã'hssed ouddmããus ouddãst šitõttuum läã'jjest õo'rste'e'l, jõs Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l vaalmãšvuõtt mã'hssed tã'st läã'jjest jurddum ko'rvvõõžž muõoi vaarrtõõyvõci.

Sosiaala- da tiõrvãsvuõttministeria nããnad mããimõõžžãst juõ'kk ee'jj kie'ssmãnnu 25 peei'v valdia ko'rvvõõžž looppã meã'r ouu'dãb ka'ndaree'jjest. Tãn diõtt Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l õlgg tuãimted ministeeria õiõlgtõs ouu'dãb ee'jj kuulin mããimõõžžãst nããnumuuzž oulddeci mããnpããi 20 pei'vven.

Jõs Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla 1 mom. meãldlanji ka'ndaree'jj poodd mahssum ouddmããus mã'ne pãi'l seãmma ee'jj valdia ko'rvvõõžž looppã meã'r, pãi'l pããccãm vue'ss vuãžžãt äã'nned pue'tti ee'jj kuulid.

17 §

Valdia ko'rvvõs vaaldsemkuulin

Valdia vããrin mããu'set Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla mããžna ko'rvvõs tän läã'jj meãldã tuãji hãiddmõõžžin Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla šõddãam vaaldsemkuulin.

Sosiaala- da tiõrvãsvuõttministeria mierrãd Mäddtäällnee'kki jeältökstroitte'l e'tkõõžžãst 1 mom. jurddum mããžnai ko'rvvõõžž meã'r da mãhss korvvõõžž Mäddtäällnee'kki jeältökstroittla mãddtäällnee'kki luõvãsvuõttkããžkõslãã'jj (1231/1996) 31 §:st jurddum ko'rvvõõžž õhttvuõõãst.

18 §

Puäzžhoi'ddjeei i'Immtemõdõlgtumus

Puäzžhoi'ddjeei õlgg i'Immteed Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla jiijjäs, piärnee'kkeež da puäzžhaiddtue'jes kuõskki šõddmin, kook vuei'tte vaikkted tän lää'jj mealdla säjjsažvie'kk le'be ko'rvvõõzz vuäžžmõ'sše le'be mä'hssem ko'rvvõõzz meärra.

19 §

Kääzžkõõzzi puu't'teei i'Immtemõdõlgtumus

Kääzžkõõzzi puu't'teei õlgg i'Immteed Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla säjjsažveä'kk'tuei, säjjsa di jie'llemvue'kk'tue'jjumuužžes kuõskki teäđ, kook vuei'tte vaikkted säjjsažvie'kkest mä'hssem ko'rvvõõzz vuäžžmõ'sše le'be meärra.

20 §

Teädi ouddmõš da peittastânnmõš

Tõn lää'ssen, mäi'd ve'rõgõnee'kki tuäim õõlmäsvuõđäst u'vddum lää'jj (621/1999) 24 §:t 1 mom. 20 pääi'kest šiotteet, peittast õnnum liä še nõkam tän lää'jj tiu'ddepiijmõ'sše kuõskki ä'sškeer'j da tõid kuõskki teäđ, kook kue'skke puäzžhoi'ddjeei ekonoomla statuuz.

Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittlest lij vuõiggädvuõtt tõn lää'ssen, mäi'd ve'rõgõnee'kki tuäimmjumuužž õõlmäsvuõđäst u'vddem lää'jjest šiotteet, peittastânnemšeätmõõžžä da jee'res teäđ vuäžžmõõžž kuõskki räätõõžžä cõõggkani u'vdded Piidvaaldšem'ma piidtumuužž diõtt taarbla, tän lää'jj tiu'ddepiijmõõžž vuäđđõõvvi huäđast äärrai teäđ mähssmin ko'rvvõõzzin, ko'rvvõõzz da säjjsažvie'kk vuäžžjin da ko'rvvõõzz vuäđđan leämmaž kuulin.

21 §

Vuõiggädvuõtt teädi vuäžžmõ'sše

Paalgäskä'dd, puäzžee'žžed, puäzžee'žžed säjjsaž di piidve'rõgõnek, Narodregisterkõõskõs, Jännamvu'vddpravlee'nn'ja, maistraatt, Jeältõkstaankõõskõs, jeältõkfondd da jee'res jeältõlstrooi'tel liä õõlgtuem u'vdded Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla tõn raukkmõõžžäst mäaustaa da peittastânnemšeätmõõžžä cõõggkani huäđast äärrai teädid, kook kue'skke puäzžhoi'ddjeei le'be kääzžkõõzzi puu't'teei põõrgõstuejjumuužž le'be puäzžhoi'ddjeeja miõttum jeältõõggid, di jee'res teädid, kook liä viält'tee'm kiõtt'tõõllämnalla äärrai ää'sš rä'tkkumusšän le'be tõõžž õhtteeji tuäimi raajmõõššän le'be Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittla tän lää'jj tiu'ddepiijmõõžž diõtt u'vddum teädi praavjumusšän.

22 §

Mäddtäällnee'kkijeältõkstroitte'l vuõiggädvuõtt ää'nned jee'res ää'sšin vuäžžum teädid

Mäddtäällnee'kki jeältõkstroittlest lij vuõiggädvuõtt o'dinakaišõõddmõõžžäst ää'nned tän lää'jj mealdla ää'sš kiõ'ttõõlleen jeärrsi tõõžž šiottuum tue'ji häiddmõõžž diõtt vuäžžum teädid, jõs õõndäätt, što täk teäđ vaikkte tän lää'jj mie'ldli'žze säjjsažvie'kk miõttmõ'sše le'be ko'rvvõõzz vuäžžam diõtt da teäđ a'lõgõ lää'jj mie'ldd vä'lõdded lokku tu'mmjemtuajast da

Mäddtäällnee'kki jeältökstroittlest le'čči vuõiggâdvuõtt vuäžžad ták teäđ muđoi še jee'rab. Sâjjsažvie'kk da ko'rvvõõzz ooccja õlgg i'lmmed ouddkiõ'tte vuei'tlvast teäđi äänmõõžžâst.

23 §

Ä'sškee'rji ruõkkmõš

Tän lää'jj meäldla sâjjsažvie'kk miõttmõ'sše da ko'rvvumu'sše õhtteei ä'sškee'rj fe'rttje šeä'stted mäddtäällvuu'djoukkčo'rstõkasetõõžžâst šiõttuum ääi'j, jõs ij arkivstrooi'tel leäkku meärräm tõid põõššinalla seeiltumuššân.

24 §

Ko'rvvõõzzi mähssmõõžži årstâ'ttmõš

Sâjjsažvie'kk vuäžžam ouddõõzzi tu'tkkumuš da ko'rvvõõzzi mähssmõš vuei'tet årstâ'tted sosiaala- da tiõrvâsvuõttministeria asetõõžžin, jõs ko'rvvõõzzi mähssmõ'sše taarbšem väär jiä leäkku äänemnalla le'be Euroopp unioon lää'jšeâttmõš tän õõlgad.

Jõs õu'ddel årstâ'ttmõõžž viõ'kkepue'ttmõõžž riäšsmõõžžin sâjjsažvie'kkin jiä vuei't mä'hssed ko'rvvõõzzid tiuddmeärrsân vääri vää'n diõtt, tõid vuei'tet mä'hssed pue'tti ee'jj tõn ee'jj valdia täällarvvlõõžžâst puäžžhoi'ddjeei sâjjsažvie'kk kuulid u'vddummu mie'rttie'ggest.

25 §

Viõ'kkešõddmõš

Tät lää'kk šâdd viõ'kke 1 peei'v oddee'jjmannu 2015.

Tõn cõõggkani, mäi'd 7 §:st šiõtteet sâjjsažvie'kkciässi jäänmõsmeär nâanumuuzžâst, sâjjsažvie'kkciässi jäänmõsmie'rr e 2015 lij 150 ciässâd õõut puäžžhoi'ddjeei mie'ldd.

He'Issnest 19 peei'v rosttovmannu 2014

Tää'ssvää'ld Preside'ntt

Sauli Niinistö

Vuäddkääzzkõsmini'stter Susanna Huovinen

Laahâ

puásuituállei sajasâšiššeest

Ovdâskode miärdâs miäldâsávt asâttuvvoo:

1 §

Laavâ heiviittemsyergi já Euroop union lahâasâtem vuotânväldim

Puásuituállee olssis ornim sajasâšiššeest šoddâm kuástádâsah sajanmáksojeh staatâ budjetist čujottum meriruudâ raajij siste nuuvt ko taan laavâst asâttuvvoo.

Taan laavâ olâšutmist nuâvdittuvvoo lasseen Euroop union tooimâst rahtum sopâmuš 107 já 108 artikkâl miäldâsávt adelum komissio asâttâs (EU) Nr 702/2014 (*eennâmtuáalusyergi juávkkuspiekâstâhasâttâs*) tiätu eennâm- já meccituáalusyergi já eennâmkuávlukuávlui toorjâhaamij paahudmist sismarkkânáid hiäivulâžžân.

2 §

Puásuituállee

Taat laahâ heiviittuvvoo puásuituállei, kote oomâst ucemustáá 50 puásuituálulaavâ (848/1990) 5 §:st uáivildum lohoppuásujid ohtuu teikâ oovtâst vuálá 18-ihásii ulmuin, kote lii suu suhâlâš njuolgist vuálâneijee puolvâst já kote áásá pisovávt suu tálutuálust. Lasseen váttoo, ete puásuituállee lii kenigâs väldid eennâmtuáluirâtteijee iälâttâhlaavâ (1280/2006) 10 §:st uáivildum táhádâs já sust lii taggaar táhádâs teikâ joodoost ucâmuš ton finniimân.

Poccui omâstemvuogâdvuotâ já meeri vuáduduveh sajasâšišše ääigi kevttimnâál leijee majemustáá nanodum puásuituálulaavâ 30 §:st uáivildum puásuiluvâttâlmân. Puásuiluvâttâllâm nanodem maŋa tábâhtum nubâstusah váldojeh vuotân tuše, jis palgâs stivrâ lii ovdil sajasâšišše toohâmääigi nanodâm nubâstus.

3 §

Miäruštâlmeh

Taan laavâst uáivildeh:

1) *puásuituáluupargo*in puásuituáluupargo, mii tähiduvvoo eennâmtuáluirâtteijee iälâttâhlaavâ miel;

2) *perruujesânâin* pelikyeimi já vuálá 18-ihásii ulmuu, kote iälá pisovávt puásuituállee tálutuálust já lii puásuituállee teikâ suu pelikyeimi suhâlâš njuolgist vuálâneijee puolvâst;

3) *pelikuoimijn* näimipaarâ pele já ulmuu, kiäin puásuituállee čoodâg iälá ohtsii tálutuálust näimilito sullâsii tiileest.

RP 239/2014
ShUB 24/2014
RSv 185/2014

Komissio asâttâs (EU) Nr 702/2014 (32014R0702); EUT nr L 193, 1.7.2014, s. 1-75, art. 23

4 §

Sajasâšise finnim iävtuh

Puásuituállee puáhtá finnid taan laavâst uáivildum sajasâšise, jis sajasâšise tárbu šadda puásuituállee puácuvuodâ teikâ täpitorne tovâtem pargonavcâtemvuodâst. Pargonavcâtemvuodâ kalga čäittid tuáhtár, pyecetipšoo teikâ tiervâsvuodâtipšoo tuodâštussáin tain oosijn ko sajasâšisepeevij meeri kalenderivveest lii eenâb ko čiččâm peivid.

Sajasâšise finnim iävtuh iä tievâ, jis puásuituállee finnee sajasâšise toohâmääigi pargee iälättâhlaavâ (395/2006) 3 §:st mainâšum laavâ teikâ tai olâšutmist adelum laavâi miäldásii tuáistáázân mieđettum oles pargottesvuotâiäláttuv teikâ oles pargottesvuotâiäláttuv stuárusii vajoidittentorjuu.

5 §

Pargoh, moh láá sajanmáávsu vuáđđusin

Kuástádásâid puáhtá sajanmäksid tuše, jis toh láá šoddâm tagarij sajasâšise toohâmääigi velttidmettum puásuituálpargoi hoittáámist, maid puásuituállee ličij jieš porgâm suu jieijäs, perruujesânis teikâ palgâs lohon, jis ij ličij lamaš pargonavcâtem.

Kuástádásah iä sajanmaksuu, jis:

- 1) puásuituállee perruujesâni ličij puáhtám porgâđ sajasii porgâm pargo;
- 2) pargo várás lii mieđettum eres almolâš ruttâdemtoorjâ;
- 3) pargo kulá puásuituállee pargoid ko sun lii pargokoskâvuodâst teikâ tooimânkoččomkoskâvuodâst palgâsân;
- 4) pargo kulá puásuituállee hoittám luáttámuš- teikâ haldáttâhpaargon teikâ västideijee pargon; teikâ
- 5) pargo šadda taggaar puásuipyevittâs jááludmist, mii ij lah pyevittâs siäilumvuodâ tááhust velttidmettum.

6 §

Sajasâš

Kuástádásâid puáhtá sajanmäksid tuše, jis puásuituállee lii haahâm sajasâšise munepeerrâm-registerân merkkejum palvâlusâi pyevtitteijest.

Kuástádásah iä sajanmaksuu, jis puásuituállee teikâ suu perruujesâni lii njuolgist teikâ koskálávt pyevtittâm palvâlusâid teikâ jis sajasâžžân lii toimâm puásuituállee perruujesâni.

7 §

Sajasâšise ihásâš enâmuspištem

Sajasâšišetiijmij enâmusmeeri, mii sajanmáksoo kalenderive ääigi puásuituállee kuáttá, nanoduvvoo sosiaal- já tiervâsvuodâministeriö asattâssáin ovdebáá kalenderive loopâ räi. Enâmustijmeeri nanoduvvoo nuuvt, ete väldih vuotân jieškote-uv ive kevttimnâál leijee meriruodâ. Sajasâšišetiijmijd uázžu kevttid enâmustáá 90 peivid kalenderive ääigi.

8 §

Sajanmáksu, mii máksuo sajasâšiššeeest

Sajanmáksu lii enâmustáá 17 eurod tiijmeest. Sajanmáksu ij maksuu áárvulaseviáru uásán. Euromeeri tárhistuvvoo ihásávt uddáivemáánu aalgást pargee iäláttáhlaavâ 96 § 1 momentist uáivildum pálkkikiárdoin. Taan laavâst mainâšum euromeeri västid ive 2015 pálkkikiárdoo tääsi.

Jis puásuituállee já palvâlusâi pyevtitteijee sooppâm tijmehadde lii ucceeb ko 1 momentist uáivildum sajanmáksu, te sajanmáksun máksuo puásuituállee já palvâlusâi pyevtitteijee sooppâm hadde. Hadde puáhtá šoddâđ tuše muneperrâmlaavâ (1118/1996) 25 § uáivildem pargosajanmáávsust.

Sajanmáksu máksuo palvâlusâi pyevtitteijei.

9 §

Sajasâšiše uuccâm

Puásuituállee kalga uuccâđ sajasâšiše kirjálávt Eennâmtuáluirâtteijei iäláttáhlájádásast (Mela) ovdil ko sajasâšišán kullee pargoh algâttuvvojeh. Sajasâšiše kalga uuccâđ sierâ talle, ko jyehi sajasâšiše tárbu álgá teikâ ko siämmâá táárbun lohtâseijee sajasâšiše juátkoo koskálduttem maŋa.

Sierâ ucâmuš ij kuittâg taarbâš toohâđ, jis:

1) puásuituállee lii jo ovdil toimâttâm Melan 4 § 1 momentist uáivildum tuodâstus, mii čáittá suu pargonavcâtemvuodâ ko koččâmušast leijee sajasâšiše álgá; teikâ

2) puásuituállee ij lah vala toimâttâm Melan ovdebáá sajasâšišeucâmušan lohtâseijee 10 § miáldásii sajanmáksu-ucâmuš.

Ucâmušast já ton lahtosijn kalgeh čielgâđ tárbuliuh tiáduh sajasâšiše miedeetmân.

10 §

Sajanmáávsu uuccâm

Puásuituállee kalga uuccâđ sajanmáávsu Melast majemustáá sajasâšiše toohâmääigi čuávvo kalendermánuppaje ääigi. Sajanmáksu puáhtá miedettuđ, veikâ tot ij lah uuccum meriääigi siste, jis sajanmáávsu piettálem maŋanem tiet ličij kuáhtuttem.

Ucâmušast já ton lahtosijn kalgeh čielgâđ:

1) sajasâšišepeeivih tijmemerijguin;

2) palvâlusâi pyevtitteijee;

3) sajasii nommâ já nanodâs tast, ete 6 § miáldásiih kuástádásâi sajanmáksim iávtuh tiávdojeh;

4) sajasii hoittâm pargoh;

5) sajasâšiše orniimist sooppum tijmehadde; sehe

6) eres tárbuliuh tiáduh sajanmáávsu máksimân.

Ucâmušan kalga lahteđ palvâlusâi pyevtitteijee nanodâs 2 moomeent 1—5 soojijn sehe palvâlusâi pyevtitteijee almottâs tast, ete sunjin ij lah miedettum pargo várás eres almolâš ruttádemtoorjá.

11 §

Ciälkkámušah

Puásuituálulaavâ 19 §:st uáivildum puásui-iššeed teikâ jis sun lii iästulâš te mainâšum ceehi 2 momentist uáivildum puásui-iššeed sajasâš kalga adeliđ Melan ciälkkámušis, mast čiälgá tuárvi vijdáht suu arvâlus tast, ete tiävdojeh-uv sajasâšiše já kuástádâsâi sajanmáávsu iávтуh. Ciälkkámušâid addel ton palgâs puásui-iššeed, mon uásâlâš sajasâšiše kiávttám puásuituállee lii. Puásuituállee kalga almottiđ puásui-išedán sajasâšiše orniimist tállán ko sajasâšišetárбу itá.

Mela puáhtá pivdeđ palgâs stiivrâst ciälkkámuš, jis sajasâšišeucámuš teikâ kuástádâsâi sajanmáksun kyeskee ucámuš lii ruossálvát 1 momentist uáivildum ciälkkámuššáin teikâ jis tot lii mudoi ääši selvâtem tiet tárbulâš.

12 §

Miärádâs toohâm já sajanmáávsu máksim

Miärádâs puáhtá adeliđ automaatlii tiäđui kiedâvušmist teikâ mudoi aainâs uásilávt teddi-lemvuáháduv kevttimáin finnejum äššikirjen. Talle vuáláčalluu puáhtá merkkiđ miärádâsân maasínlávt. Miärádâs adeluvvoo tiättun ääšiomáhâžân haldáttáhlaavâ (434/2003) 59 §:st asâttum vuovijn.

Mela máksá sajanmáávsu palvâlusâi pyevtitteijee almottem tilin, mii lii paarjast Euroop union jeessânstaatâst.

13 §

Vuáđuttem sajanmáávsu maasâdpeerrâm

Jis sajanmáksu lii maksum vuáđuttemeht, puásuituállee lii kenigâs máksiđ Melan tast šoddâm kuástádâsâid.

Mela puáhtá luoppâđ maasâdperâmist uásilávt teikâ ollásávt, jis tot kiäččoo hiäivulâžžân iä-ge lah keččâm, ete vuáđuttemeht maksum sajanmáávsu máksim lii šoddâm puásuituállee teikâ suu ovdâsteijee epirehálâš lattiimist. Mela puáhtá luoppâđ maasâdperâmist meid talle, ko meeri, mii maasâdpiârroo, lii ucce. Maasâdpeerrâm já riäntui peerrâm kalga kuittâg olášuttiđ olesmiärásâžžân, jis maasâdpeerrâm šadda tast, ete maksum sajanmáksu ij lah tiävdám taid eennâm- já meccituálusyergi staatâtoorjânjuolgâdusâid, moi vuáđuld luámuttemvuáhádâh lii tuhhiittum já jis Euroop union lahâasâtem tom váátá. Miärádâs maasâdperâmist kalga toohâđ viidâ ive siste vuáđuttem sajanmáávsu máksimist, jis Euroop union lahâasâtmist ij eres čuávu.

Jis maasâdpeerrâmmiärádâssáin nanodum ruttáúážžum ij lah tohhum máksupeeivi, uázžu peerrâđ ihásii mañanemriäntu máksupeeivi rääjist riänttulaavâ (633/1982) 4 § 1 momentist asâttum riänttuvuáđu miäldásávt. Máksupeeivi uázžu leđe tolemustáá kyevti oho keččin maasâdpeerrâmmiärádâs addelmist.

Maasâdpeerrâmmiärádâssáin nanodum ruttáúážžum mañanemriäntuiguin lii njuolgist pággupeerrâmtohálâš. Ton perâmist asâttuvvoo viäruí já máávsui olášutmist adelum laavâst (706/2007).

14 §

Nubástusuuccám

Mela taan laavâ vuáduid adelem miärdásân uázžu uuccâđ nubástus väidimáin Tave-Suomâ haldáttáhriähtán nuuvt ko haldáttáhlaavákevttimlaavâst (586/1996) asáttelh. Väidimčáallus kalga toimáttid nubástusuuccámääigi siste Melan.

Mela kalga njuolgid miärdásis, jis tot tuhhit väidim puoh oosijn. Mudoi Mela kalga toimáttid väidimčáallus, ciäkkámušis sehe ääsist čoggášum äššikiirjijđ ájättálhánnáá já majemustáá 30 peeivi keččin väidimääigi nuhámist Tave-Suomâ haldáttáhriähtán.

Haldáttáhrievti miärdásâst uázžu väididđ alemus haldáttáhriähtán, jis alemus haldáttáhriehhti miedeet väidimlove.

15 §

Almos jodettem, stivrim já kocceem sehe olášuttem

Taan laavâst uáivildum toimâ almos jodettem, stivrim já kocceem kuleh sosiaal- já tierväsvuođáministeriön. Taan laavâ olášutmist västid Mela.

16 §

Staatâ sajanmáksu sajasásiše kuástádásâin

Staatâ vaarijn sajanmáksojeh Melan 8 §:st uáivildum sajanmáávsui máksimist šoddám kuástádásah staatâ budjetist čujottum meriruudâ raajij siste. Sajanmáksu máksuo ihásávt muuneeld kyehtin siämmáá stuorrâ uáassin uđđáive- já syeinimáánust nuuvt, ete mune lii Mela kevttimnáál mánuppaje vuossámuu pankkipeeivi. Sosiaal- já tierväsvuođáministeriö puáhtá eromâš suujâ tiet máksidđ mune spiekástmáin tast, mii lii ovdiibeln asáttum, jis Mela kiärgusvuotâ máksidđ taan laavâst uáivildum sajanmáávsuid mudoi hiájusmuvá.

Sosiaal- já tierväsvuođáministeriö naanood majemustáá jieškote-uv ive kesimáánu 25 peeivi staatâ sajanmáávsu lopálie mere ovdebáá kalenderivveest. Tađe várás Mela kalga toimáttid ministeriön čielgiittä ovdebáá ive kuástádásâin majemustáá nanodem ovdebáá mánuppaje 20 peeivi.

Jis Melan 1 moomeent miäldásávt kalenderive ääigi maksum muneh maneh paijeel siämmáá ive staatâ sajanmáávsu lopálie meereest, paijeel moonnám uási uázžu kevttidđ čuávuváá ive kuástádássáid.

17 §

Staatâ sajanmáksu haldáttáhkuástádásâin

Staatâ vaarijn máksih Melan kuáhtulii sajanmáávsu taan laavâ miäldásij pargoi hoittäámist Melan šaddee haldáttáhkuástádásâin.

Sosiaal- já tierväsvuođáministeriö meerrid Mela oovdánpyehtimist 1 momentist uáivildum kuáhtulii sajanmáávsu mere já máksá sajanmáávsu Melan eennámтуáluiráttejei luámuttempalváluolaavâ (1231/1996) 31 §:st uáivildum sajanmáávsu ohtávuodást.

18 §

Puásuituállee almottemkenigâsvuotâ

Puásuituállee kalga almottiđ Melan sunjin olssis, perruujesânijdis já puásuituálpargosis kyeskee aášijn, moh pyehtih vaikuttiđ taan laavâ miäldásii sajasâšiše teikâ sajanmáavsu finniimân teikâ mäksimnâál leijee sajanmáavsu miärân.

19 §

Palvâlusâi pyevtitteijee almottemkenigâsvuotâ

Palvâlusâi pyevtitteijee kalga almottiđ Melan sajasâšišepaargon, sajasâžân sehe iälättâstoimâsis kyeskee tiäduid, moh pyehtih vaikuttiđ sajanmáavsu finniimân teikâ miärân, mii máksoo sajasâšišseest.

20 §

Tiäđui luovâtem já syeligâsâstoollâm

Ton lasseen, maid virgeomâháá tooimâ almolâšvuodâst adelum laavâ (621/1999) 24 § 1 moomeent 20 saajeest asâtteh, syeligâsâstoollâmnnâál láá meid tagareh taan laavâ olâšutmân lohtâseijee äššikirjeh já tiäduh, maid toh aneh sistees, moh kyeskih puásuituállee ekonomâlii sajattâhân.

Melast lii vuoigâdvuotâ ton lasseen, maid virgeomâháá tooimâ almolâšvuodâst adelum laavâst asâtteh, syeligâsâstoollâmnuolgâdusâi já eres tiäđu finniimân kyeskee rajiittâsâi estihännâá adelid Viäruhaldâttâhân viäruttem väräs tárbulijđ, taan laavâ olâšutmân vuáduduvvee ton haaldust leijee tiäduid ton mäksim sajanmáavsuin, sajanmáavsu já sajasâšiše uázžoin já sajanmáavsu vuáđđusin leijee kuástâdâsâin.

21 §

Vuoigâdvuotâ tiäđui finniimân

Paalgâs, puásui-iššeed, puásui-iššeed sajasâš sehe viäruvirgeomâháš, Aalmugregisterkuávdâš, Eennâmkuávluvirgâdâh, maistraat, Iälättâhtorvokuávdâš, iälättâhvuáduđâs já eres iälättâhlâjádâs láá kenigâsah adelid Melan ton pivdemist nuuvtâ já syeligâsâstoollâmnuolgâdusâi estihännâá toi haaldust leijee tiäduid, moh kyeskih puásuituállee teikâ palvâlusâi pyevtitteijee irättâstooimân teikâ puásuituállei miedettum iäláttuvváid, sehe eres tiäduid, moh láá velttidmettum kiedâvuššâmnnâál leijee ääši čuávdimân teikâ toos lohtâseijee tooimâi olâšutmân teikâ Melan taan laavâ olâšuttem väräs adelum tiäđui täärhistmân.

22 §

Mela vuoigâdvuotâ kevttiđ eres aášijn finnejum tiäduid

Melast lii vuoigâdvuotâ ovtâskâs tábâhtusâst, ko kiedâvuš taan laavâ miäldásii ääši, kevttiđ tiäduid, maid lii finnim eres toos asâttum pargoi hoittâm väräs, jis lii čielgâs, ete taah tiäduh vaikutteh taan laavâ miäldásii sajasâšiše miedettmân teikâ sajanmáavsu finniimân já tiäduid kalga laavâ mielđ väldid vuotân miärâdâstohâmist já Melast ličij vuoigâdvuotâ finnid taid tiäduid mudoi-uv sierâ. Sajasâšiše já sajanmáavsu occei kalga almottiđ muuneeld tiäđui máhđulii kiävtust.

23 §

Äššikiirjij siäiluttem

Taan laavâ miäldásii sajasâšiše miedetmân já sajanmäksimân lohtaseijee äššikiirjijid kalga siäiluttiđ eennâmtuáalusyergi juávkkuspiekâstâhasättäsät asâttum ääigi, jis arkkâdâhljádâs ij lah meridâm siäiluttiđ taid pisovávt.

24 §

Sajanmäávsui mäksim koskâldittem

Sajasâšiše finnim iävtui tutkâm já sajanmäávsui mäksim puáhtá koskâldittiđ sosiaal- já tiervâsvuodâministeriö asâttâssáin, jis sajanmäávsui mäksimân tárbuliih väärih iä lah kevttimnáál teikâ Euroop union lahâasâtem tom vääta.

Jis sajasâšiisijn, moh láá uárnejum ovdil koskâldittem vuáimánšoddâm, ij pyevti mäksid sajanmäávsuid olesmiärasâžžân vaarij vänuvuodâ tiet, taid puáhtá mäksid čuávuváa ive ton ive staatâ budjetist puásituállei sajasâšiše kuástádâssáid čujottum meriruudâst.

25 §

Vuáimánšoddâm

Taat laahâ šadda vuáimán 1 peeivi uđđäivemáánu 2015.

Ton estihánnáá, maid 7 §:st asâtteh sajasâšišetijmij enâmusmere naanoodmist, sajasâšišetijmij enâmusmeeri ive 2015 lii 150 tijmed puásituállee kuáttá.

Helsingist 19 peeivi juovlámáánu 2014

Täsivääldi President

Sauli Niinistö

Vuáđupalválemminister Susanna Huovinen

Láhka

boazodoalliid sadjásašveahkis

Riikkabeivviid mearrádusa mielde ásahuvvo:

1 §

Lága heivehansuorgi ja Eurohpá uniovnna láhkaásaheami vuhtii váldin

Boazodoalliid alceseaset ordnen sadjásašveahkis šaddan goluin buhttejuvvo stáhta bušeaht-táárvalusas čujuhuvvon mearreruđa rájain nu dego dán lágas ásahuvvo.

Dán lága ollašuidettiin čuovvut lassin dihto eana- ja vuovdedoallosuorggi ja eananguovl-luid doarjjahámiid gávnaheami sismárkaniidda heivvolažžan Eurohpá uniovnnas dahkkon soahpamuša 107 ja 108 artihkkaliid mielde addojuvvon kommišuvnna ásahusa (EU) N:r 702/2014 (*eanandoallosuorggi joavkospiehkastatásahus*).

2 §

Boazodoalli

Dán lága heivehit boazodoallái, guhte oamasta unnimustá 50 boazodoallolága (848/1990) 5 §:s oaivvilduvvon lohkuohcco okto dahje ovttas sutnje fulkkiin njieddji buolvva vuollel 18-jahkásaš olbmuin, guhte ássá fásta su dálldoalus. Lassin gáibiduvvo, ahte boazodoalli lea geatnegahtton váldit eanadoallofitnodatdoalli ealáhatlága (1280/2006) 10 §:s oaivvilduvvon dáhkádusa ja sus lea dakkár dáhkádus dahje ohcamuš siste dan oažžumii.

Bohccuid oamastanvuogitvuoda ja meari vuodđun leat sadjásašveahki áigge geavaheamis lean mañimus nannejuvvon boazodoallolága 30 §:s oaivvilduvvon boazologahallan. Boazolo-gahallama mañná dáhpáhuvvan nuppástusat váldojuvvojit vuhtii dušše, jus bálgosa stivra lea ovdal sadjásašveahki áiggi nannen nuppástusa.

3 §

Meroštallamat

Dán lágas oaivvildit:

1) *boazodoallobargguin* eanandoallofitnodatdoalli ealáhatlága mielde dáhkádusvuollásaš boazodoallobarggu;

2) *bearašlahtuin* beallelačča ja vuollel 18-jahkásaš olbmo, guhte eallá fásta boazodoalli dálldoalus ja lea boazodoalli dahje su beallelačča fuolki njuolga njieddji buolvvas;

3) *beallelaččain* náittosguoimmi ja olbmo, geainna boazodoalli bastevaččat eallá oktasaš dálldoalus náittoslihtulágan dilis.

HE 239/2014
StVM 24/2014
EV 185/2014

Kommišuvnna ásahus (EU) N:o 702/2014 (32014R0702); EUVL N:o L 193, 1.7.2014, s. 1-75, art. 23

4 §

Sadjásašveahki oažžuma gáibádusat

Boazodoalli sáhtta oažžut dán lágas oavvilduvvon sadjásašveahki, jos sadjásašveahki dárbbu sivvan lea buohcuvuođas dahje dáhpedorpmis boahtán bargonávccahisvuohta. Bargonávccahisvuođa galgá čujuhit doaktára, buohcedivššára dahje dearvvašvuođadivššára duodaštusain dan dáhpusas go sadjásašveahki mearri kaleanddarjagis manná badjel čieža beaivvi.

Sadjásašveahki oažžuma gáibádusat eai dieva, jus boazodoalli oažžu sadjásašveahki čadahanáigge bargi ealáhatlágas (395/2006) 3 §:s máinnašuvvon lágas dahje daid fápmuibidjamis addojuvvon lágain oavvilduvvon doisttázii mieđihuvvon dievas bargonávccahisvuođaealáhaga dahje bargonávccahisvuođaealáhaga sturrosaš veajuiduhtindoarjaga.

5 §

Barggut, mat lea buhtadusa vuodđun.

Buhtadusaid sáhtta buhttet dušše, jus dat lea šaddan dakkár sadjásašveahki čadahanáigge vealtameahtun boazodoallobargguid dikšumis, maid boazodoalli livčče ieš dahkan iežas, bearašlahtu dahje bálgosa lohkui, jus ii livččii lean bargonávccaheapme.

Golut eai buhttejuvvo, jus:

- 1) boazodoalli bearašlahttu livččii sáhtán dahkat sadjásačča dahkan barggu;
- 2) barggu dihtii lea mieđihuvvon eará almmolaš ruhtadandoarjaga;
- 3) bargu gullá boazodoalli doaimmaide go son lea leamašan bargogaskavuodas dahje doaimmagohččungaskavuodas bálgosii;
- 4) bargu gullá boazodoalli dikšon luohttámuš- dahje hálldahusdoibmii dahje sullasaš doibmii dahje
- 5) bargu šaddá dakkár boazobuktaga nállašuhhtimis, mii ii leat buktaga seailuma dáfus vealtameahtun.

6 §

Sadjásaš

Goluid sáhtta buhttet dušše, jus boazodoalli lea skáhpon sadjásašveahki ovdabearranregistarii merkejuvvon bálvalusaid buvttadeaddjis.

Golut eai buhttejuvvo, jus boazodoalli dahje su bearašlahttu lea njuolga dahje eahpenjuolga buvttadan bálvalusaid dahje jus sadjásažan lea doaibman boazodoalli bearašlahttu.

7 §

Sadjásašveahki jahkásaš alimusmearri

Kaleandarjagi áigge buhttejuvvon sadjásašveahkkediimmuid eanemus mearri boazodoalli bokte nannejuvvon sosiála- ja dearvvašvuođaministeriija ásašusain ovddit kaleandarjagi loahpa rádjai. Sadjásašveahkkediimmuid oažžu eanemustá 90 beaivve kaleandarjagi áigge.

8 §

Sadjásašveahkis máksojuvvon buhtadus

Buhtadus máksojuvvo 17 euro diimmus. Buhtadus ii máksojuvvo árvolassevearu ossodahkii. Euromearri dárkkistuvvo jahkásaččat ođđajagimánu álggus bargi ealáhatlága 96 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon bálkágoriin. Dán lágas máinnašuvvon euromearri dávista jagi 2015 bálkágori dásis.

Jus boazodoalli ja bálvalusaid buvttadeaddji soahpan diibmohaddi lea unnit go 1 momeanttas oaivvilduvvon buhtadus, buhtadussan máksojuvvon boazodoalli ja bálvalusaid buvttadeaddi soahpan haddi. Haddi sáhtta hápmašuvvá dušše ovdabearranlága (1118/1996) 25 §:a oaivvildan bargobuhtadusas.

Buhtadus máksojuvvo bálvalusa buvttadeaddjai.

9 §

Sadjásašveahki ohcan

Boazodoalli galgá ohcat sadjásašveahki girjjálaččat. Eanandoallofitnodatdoalliid ealáhatlágádusa (Mela) ovdal sadjásašveahkkái gullevaš bargguid álggaheami. Sadjásašveahki galgá ohcat sierra juohke sadjásašveahki dárbbu rájes dahje seammá dárbbui gullevaš sadjásašveahki joatkašuvadetiin gaskkalduvvama maŋŋá.

Sierra ohcamuša ii goittotge dárbbáš dahkat, jos:

1) boazodoalli lea jo árabut doaimmahan Melai 4 §:a 1 momeanttas oaivvilduvvon duodaštusa, jus boahdá ovdan su bargonávccahisvuohta dán gažaldatvuloš sadjásašveahki álggedettiin; dahje

2) boazodoalli ii leat vel doaimmahan Melai ovddit sadjásašveahkkái gullevaš 10 §:s oaivvilduvvon buhtadusohcamuša.

Ohcamušas ja dan mildosiin galgá oidnot sadjásašveahki miediheami dárbbášlaš dieđuid.

10 §

Buhtadusa ohcan

Boazodoalli galgá ohcat buhtadusa Melas maŋimustá sadjásašveahki čadahanáiggi čuovvovaš kaleanddarjagi áigge. Buhtadusa sáhtta miedihit, vaikke dat ii leat ohccojuvvon mearreáiggis, jus buhtadusa biehttaleapmi maŋŋoneami dihtii livččii govttolaš.

Ohcamuša dan mildosiin galgá oidnot:

1) sadjásašveahkkebeaivvit oktan diibmomeriiguin;

2) bálvalusa buvttadeaddji;

3) sadjásačča namma ja duodaštusa das, ahte 6 §:a čuovvu goasttádusaid buhttema gáibádusaid eavttut divvet;

4) sadjásačča dikšon doaimmat;

5) sadjásašveahki ordnemis sohppojuvvon diibmohaddi; ja

6) eará buhtadusa máksimii dárbbášlaš dieđut.

Ohcamušii galgá laktit bálvalusaid buvttadeaddji nannema 2 momeantta 1—5 čuoggáin ja bálvalusa buvttadeaddji almmuhus das, ahte sutnje ii leat miediuvvon barggu várás eará almmolaš doarjaga.

11 §

Cealkámušat

Boazodoallolága 19 §:s oaivvilduvvon boazoisida dahje dalle go son lea easttalaš máinašuvvon paragrafa 2 momeanttas oaivvilduvvon boazoisida sadjásaš galgá addit Mela cealkámuša, mas boahtá ovdan dárbbášlaš viidodagas su árvvoštallama das, ahte divvetgo sadjásašveahki ja goluid buhttema gáibádusat. Cealkámušaid addá dan bálgosa boazoisida, man osolaš sadjásašveahki geavahan boazodoalli lea. Boazodoalli galgá almmuhit boazoisidii sadjásašveahki ordnemis seammás sadjásašveahkkedárbbu ihtima maŋŋá.

Mela sáhtá bivdit bálgosa stivrras cealkámuša, mas sadjásašveahkkeohcamuš dahje goasttádusaid buhttenohcamuš lea ruossalasvuodas 1 momeanttas oaivvilduvvon cealkámušain dahje jus dat lea muđuid ášši čielggadeapmin dárbbášlaš.

12 §

Mearrádusa dahkan ja buhtadusa máksin

Mearrádusa sáhtá addit automáhtalaččat diehtogiedahallamis dahje muđuid prentenvugiin ollašuttton áššegirjiin. Dalle vuolláičállosa sáhtá merket mearrádussii elektrovnnalaččat. Mearrádus addojuvvo diehtun áššáiosolažžii hálddahuslága (434/2003) 59 §:s ásahuvvon vuogiin.

Mela máksá buhtadusa bálvalusa buvttadeaddji almmuhan bänkku kontui, mii lea Eurohpá uniovnna lahttoriikkas.

13 §

Almmá ákkaid máksojuvvon buhtadusa ruovttoluottabearran

Jus buhtadus lea máksojuvvon almmá ákkaid, boazodoalli lea geatnegahtton máksit Melai das šaddan goluid.

Mela sáhtá luohpat ruovttoluottabearramis belohakkii dahje oalát, jus dát gehččojuvvo govtolažžan iige almmá ákkaid máksojuvvon buhtadusa máksima sáhte oaidnit šaddan boazodoalli dahje su ovddasteaddji eahperehálaš meannudeamis. Mela sáhtá luohpat ruovttoluottabearramis maiddá dalle, go mearri, mii berrojuvvo ruovttoluotta, lea smávis. Ruovttoluottabearrama ja reanttuid bearrama galgá goittotge čadahit ollislažžan, jus ruovttoluottabearrama sivvan, ahte mávssu buhtadus ii leat deavdán daid eana- ja meahccedoallolága stáhtadoarjjanjuolggadusaid, maid vuodul luopmovuogádat lea dohkkehuvvon ja jus Eurohpá uniovnna láhkaásaheapmi dán gáibida.

Jus ruovttoluottabearranmearrádusain nannejuvvon vealgi ii leat máksojuvvon earrebeaivvi, das sáhtá bearrat jahkásaš maŋŋonanreanttu earrebeaivvi rájes reantolága (633/1982) 4 §:a 1 momeanttas ásahuvvon reantodási mielde. Earrebeaivvi sáhtá leat áramustá guovtti vahku geažes ruovttoluottabearranmearrádusa addimis.

Ruovttoluottabearranmearrádusain nannejuvvon vealgi oktan maŋŋonanreanttuin lea njuolga baggobearrama vuollásaš. Dan bearramis ásahuvvo vearuid ja mávssuid ollašuttimis addojuvvon lágas (706/2007).

14 §

Nuppástusohcan

Mela dán lága vuodul addán mearrádussii sáhtá ohcat nuppástusa váidimiin Davvi-Suoma hálddahasriektái dego hálddahaslágageavahanlágas (586/1996) ásaheavvo. Váiddareivve galgá doaimmahit nuppástuhttinohcanáiggiis Melai.

Mela galgá vuiget mearrádusas, jus dat dohkkeha váidaga buot osiin. Eará dáhpáhusas Mela galgá doaimmahit váiddareivve, cealkámuša ja áššis čoggon áššegirjiid dalánaga ja mañimustá 30 beaivvi siste váiddaáiggi nohkamis Davvi-Suoma hálddahasriektái.

Hálddahasrievtti mearrádusas oazžu váidit alimus hálddahasriektái, jus alimus hálddahasriektái mieđiha váiddalobi.

15 §

Alimus jodíheapmi, stivren ja bearráigeahču ja ollašuttin

Dán lágas oaiivilduvvon doaimma almmolaš jodíheapmi, stivren ja bearráigeahču gullet sosiála- ja dearvvašvuodaministerijai. Dán lága ollašuttimis vástida Mela.

16 §

Stáhta buhtadus sadjásašveahki goluin

Stáhta váriin buhttejuvvo Melai 8 §:s oaiivilduvvon buhtadusaid máksimis šaddan goluid bušeahhtaárvalusas čujuhuvvon mearreruđa rájaid siste. Buhtadus máksojuvvo jahkásaččat ovdamáksun guovtti seammá sturrosaš earrin ođđajagi- ja suoidnemánus nu, ahte ovdamáksu lea Mela geavaheamis mánu vuosttas bänkobeavve. Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija sáhtá earenoamáš siva geažil máksit ovdamávssu ásaheamis spiehkastemiin, jus Mela válmmašvuolta máksit dán lágas oaiivilduvvon buhtadusaid livččii muđuid uhkiduvvon.

Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija nanne mañimustá guđege jagi geassemánu 25 beaivve stáhta buhtadusa loahpalaš meari ovddit kaleandarjagis. Dán várás Mela galgá doaimmahit ministerijai čielggadusa ovddit jagi goluin mañimustá nannema ovddit mánu 20 beaivve.

Jus Melai 1 momeantta mielde kaleandarjagi áigge máksojuvvon ovdamávssut mannet badjel seammá jagi stáhta buhtadusa loahpalaš meari, de badjel mannan oasi sáhtá geavahit čuovvovaš jagi goluide.

17 §

Stáhta buhtadus hálddahasgoluin

Stáhta váriin máksojuvvo Melai govtolaš buhtadus dán lágas oaiivilduvvon doaimmaid dikšumis Melai šaddan hálddahasgoluin.

Sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija mearrida Mela evttohusas 1 momeanttas oaiivilduvvon govtolaš buhtadusa meari ja čađaha buhtadusa Melai eanandoallofitnodatdoalliid luopmobálvaluslága (1231/1996) 31 §:s oaiivilduvvon buhtadusa oktavuodas.

18 §

Boazodoalli almmuhangeatnegasvuohta

Boazodoalli galgá almmuhit Melai iežas, bearašlahtuidis ha boazodoallobargguidis guoskevaš áššin, mat sáhtte váikkuhit dán lágas oaivvilduvvon sadjásašveahki dahje buhtadusa oážžumii dahje buhtadus mearrái, mii máksojuvvo.

19 §

Bálvalusa buvttadeaddji almmuhangeatnegasvuohta

Bálvalusa buvttadeaddji galgá almmuhit Melai sadjásašveahkkebarggu, sadjásačča ja ealáhusdoaimmas guoskevaš dieđuid, mat sáhttet váikkuhit sadjásašveahkis máksojuvvon buhtadusa oážžumii dahje mearrái.

20 §

Dieđuid luohpadeapmi ja suollemasdoallan

Dan lassin, maid virgeoapmahačča doaimma almmolašvuođas addojuvvon lága (621/1999) 24 §:s 1 momaantta 20 čuoggás ášahuvvo, suollemassan dollojuvvon leat maiddái dakkár dán lága ollašuttimii gullevaš áššegirjjit ja daidda gullevaš dieđut, mat gusket boazodoalli ekonomalaš sajádaga.

Melas lea vuoigatvuohta dan lassin, maid virgeoapmahačča doaimma almmolašvuođas addojuvvon lágas ášahuvvo, suollemasdoallannjuolggadusaid ja eará dieđuid oážžuma guoskevaš ráddjehusaid easttekeahhtá addit Vearrohálddahussii vearuhusa várás dárbašlaš, dán lága ollašuttima vuodđun hálddustis lean dieđuid máksán buhtadusain, buhtadusaid ja sadjásašveahki ožžon olbmui ja buhtadusa vuodđun lean goluin.

21 §

Vuoigatvuohta dieđuid oážžumii

Bálggus, boazoisit, boazoisida sadjásaš ja vearrovirgeoapmahaš, Olmmošregistarguovddáš, Dálonguovlodoaimmahat, magistaráhta, Ealáhatdorvoguovddáš, ealáhatfoanda ja eará ealáhatlágádus leat geatnegahtton addit Melai dan bivdaga vuodul almmá mávssu ja suollemasdoallannjuolggadusaid easttekeahhtá dieđuid, mat leat dan hálddus, ja mat gusket boazodoalli dahje bálvalusaid buvttadeaddji fitnodatdoaimma dahje boazodoallái miedihuvvon ealáhagaid, ja eará dieđuid, mat leat vealtameahttumat gieđahallamis lean ášši čoavdimii dahje dasa gullevaš doaibmabijuid ollašuttimii dahje Melai dán lága doaibmabidjama várás addojuvvon dieđuid dárkkisteapmin.

22 §

Mela vuoigatvuohta geavahit eará áššiin ožžojuvvon dieđuid

Melas lea vuoigatvuohta ovttaskasdáhpáhusain geavahit dán lágas oaivvilduvvon ášši gieđahaladettiin earáid dasa ášahuvvon doaimmaid dikšuma várás ožžon dieđuid, jus lea čielggas, ahte dát dieđut váikkuhit dán lágas oaivvilduvvon sadjásašveahki miediheapmái dahje buhtadusa oážžumii ja dieđut galgá dán lága mielde váldit vuhtii mearrádusdihakamis ja Melas

livččii riekti oažžut dáid dieđuid muđuige sierra. Sadjásašveahki ja buhtadusa ohccái galgá almmuhit ovddalgihtii dieđuid vejolaš geavaheamis.

23 §

Áššegirjiid seailluheapmi

Dán lágas oaivvilduvvon sadjásašveahki miediheapmái ja buhttemii gullevaš áššegirjiid galgá seailluhit eanandoallosuorggi joavkospiehkastatásahusain áсахuvvon áiggi, jus arkii-valágáduš ii leat mearridan daid seailluhuvvot bissovaččat.

24 §

Buhtadusaid máksima gaskkalduhttin

Sadjásašveahki oažžuma gáibádusaid dutkan ja buhtadusaid máksin sáhtá gaskkalduhttot sosiála- ja dearvvašvuodaministeriija áсахusain, jus buhtadusa máksimii dárbblašá várit eai leat geavaheamis dahje Eurohpá uniovnna láhkaásaheapmi dan gáibida.

Jus ovdal gaskkalduhttima fápmuibohtima ordnejuvvon sadjásašvehkiin ii sáhte máksit buhtadusaid ollislaš mearis váriid váilevuoda geažil, daid sáhtá máksit čuovvovaš jagi dan jagi stáhta bušeahhtáárvalusas boazodoalliid sadjásašveahki goluide oaivvilduvvon mearreruđas.

25 §

Fápmuiboahhtin

Dát láhka boahhtá fápmui 1 beaivve odđajagimánus 2015

Dan easttekeahhtá, mii 7 §:s áсахuvvo sadjásašveahkkediimmuid eanemus meari nannemis, sadjásašveahkkediimmuid eanemus meari jagi 2015 lea 150 diimmu boazodoalli guovdu.

Helssegis 19 beaivve juovlamánus 2014

Dásseválldi Presideanta**Sauli Niinistö****Vuodđobálvalusministtar Susanna Huovinen**